

Dagboek van twee nestbewakers

Wobbe Kijlstra

Inmiddels hartje zomer, zon en regen die elkaar afwisselen, is het tijd de balans op te maken. Het lijkt nog maar zo kort geleden maar het is echt waar. 'Onze jongen' zijn uitgevlogen, de wijde wereld in op zoek naar een eigen territorium.

Haviknest

Foto: Wobbe Kijlstra

Een eerste ronde

Zo eind februari begint het altijd te kriebelen en echte aansporing van Hanneke Sevink hebben we niet nodig. Begin maart de eerste ronde, kijken hoe onze nesten er bij staan. We controleren of de haviken al bezig zijn met het op orde brengen van hun nest, of (erger) een nieuwe plek hebben opgezocht, die wij dan mogen proberen te vinden. Wij (Han Westendorp en Wobbe Kijlstra) hebben een vaste ronde met drie haviksnesten, die we al een aantal jaren volgen.

De eerste ronde begint meteen goed. De havik bij het Gebed zonder End laat zich horen en in de buurt van het nest vinden we prooiresten. Met een beetje goede wil zie je zelfs wat pluusjes dons op het nest. Tevreden fietsen we verder. De natuurbrug is het volgende adres. Ook hier op zoek naar de havik. Het is stil, aan het nest is niks te zien. We dwalen door het bos, op zoek naar prooiresten. Volgende keer beter, denken we als we op de fiets stappen.

Nog één blik in het bos en we zien dat er wel degelijk een havik zit. Sterker nog, er is een havik in gevecht met een kauw. De kauw probeert zich uit alle macht uit de klauwen van de havik te werken. Gefascineerd kijken we naar dit gevecht op leven en dood. De kauw lijkt te winnen en weet uit de klauwen van de havik weg te glippen. De havik geeft niet op, vliegt achter de kauw aan, grijpt hem in de vlucht en samen storten ze in de hei. Einde oefening voor de kauw.

Onder de indruk van het schouwspel fietsen we naar het derde nest bij de Westerheide. We zien een havik vliegen. Ook hier lijkt het de goede kant op te gaan. Nog vol van het gevecht dat we mee hebben mogen maken spreken we af weer te proberen wekelijks een ronde te maken.

Grondploeg

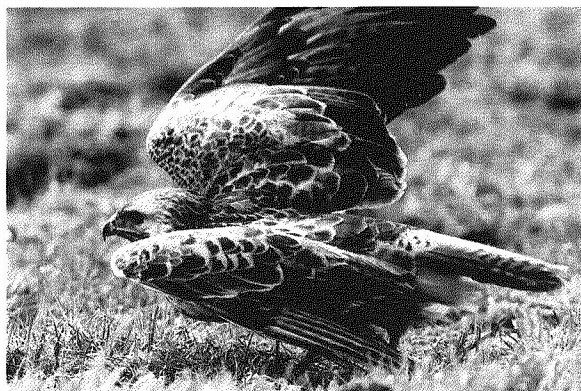
Wij zijn van de 'grondploeg' en houden de nesten in de gaten. In het begin is het de kunst de nesten te vinden, of te zien dat er aan de nesten wordt gebouwd met verse takken. Als er dons op de nestrand verschijnt is dat een teken dat er mogelijk eieren zijn gelegd. Later, maar dan zitten we al in mei, zijn kalkspetters op de grond een teken dat de eieren zijn uitgekomen. De jongen zijn geen nestbevuilers. In de tussentijd is het zoeken naar ruipen en andere veren op basis waarvan de echte deskundigen kunnen bepalen welke havik het is. We geven onze bevindingen door aan Hanneke zodat zij kan bepalen wanneer het tijd is het nest zelf aan een nader onderzoek te onderwerpen; eerst om te zien hoeveel eieren zijn gelegd, later om de jongen te ringen. Het leven van een nestbewaker is eigenlijk heel eenvoudig.

De tweede controle is het weer 'feest' bij de natuurbrug. In het bos plekken met vacht van een ree en in de hei vinden we het karkas, met naast de kop en nodige botten een rode schoen, waar Assepoester jaloers op zou zijn, met een stilettohak van wel 20 centimeter. Onze fantasie gaat op de loop, hoe de ree aan zijn eind is gekomen. Han ziet een havik met een prooi wegvliegen, maar het nest is nog steeds niks. Bij de andere nesten zit meer

voortgang, de haviken laten zich horen en je kunt zien dat er aan het nest wordt gewerkt.

Op mijn werk kijk ik van mijn kantoor uit op een bosrand waar geregeld twee buizerds vliegen. Het zou toch wat zijn als hier ook een nest zou zitten. Het lukt me nog niet het te vinden.

In april komt er schot in. Zowel bij het Gebed zonder End als de Westerheide vinden we ruipennen, plukplaatsen en veel belangrijker, dons op de nstrand. Bij de natuurbrug ligt ook een heel pakket aan ruipennen, maar het nest ziet er onbewoond uit. Hanneke stelt ons gerust, als je ruipennen van een havik vindt, dan is het nest niet ver weg. Wij vinden het echter niet.

Buizerd

Foto: Frans van Lier

Op m'n werk krijg ik er tabak van. Dat buizerdnest moet toch te vinden zijn. En ja hoor, eind april zie ik het eindelijk. Ik blijf al die tijd vanuit mijn kantoor op het nest te hebben uitgekeken en zit nu voortaan met mijn verrekijker eerste rang als de buizerds komen aanvliegen. Op het nest zit al flink veel dons, dat belooft wat.

Ringen van de jongen

Eind mei is het zover; poepspetters op de grond rond het nest; de eerste jongen kunnen worden geringd. Op de Westerheide bevinden zich drie jongen, bij het Gebed zonder End vier, op het buizerdnest bij het werk ook vier. Zelfs bij de natuurbrug een nest met vier jongen. Wij zoeken ons ongans en vinden niks, de ringers gaan een keer kijken en zien het nest meteen. Dit is toch wel een

puntje voor onze eigen evaluatie, hoe hebben we dit kunnen missen.

Het ringen van de jongen is elk jaar weer het hoogtepunt. Het blijft bijzonder dit mee te mogen maken en een jonge havik waarbij alles nog uit proportie is vast te houden.

Jonge haviken

Foto: Wobbe Kijlstra

Bij het werk dreigt het mis te gaan. Hanneke komt als ik in vergadering zit met de Raad van Bestuur. Die moeten maar even wachten. Ik verlaat de vergadering om Hanneke het nest te wijzen. Je moet tenslotte wel je prioriteiten stellen! Om het ongemak goed te maken neem ik de Raad van Bestuur vervolgens mee naar het nest, waar Hanneke de jongen aan het ringen is.

In juni gaan we nog geregeld kijken. Dan zitten de jongen al (als takkeling) op de rand of op de takken rond het nest. Een bijzonder gezicht, bijna volgroeide roofvogels die stoïcijns op de tak blijven zitten, je lijken aan te staren en zich niet bewegen. Begin juli maken we een laatste ronde.

Waarschijnlijk zijn de nesten al leeg en de jongen uitgevlogen. Soms blijven ze nog een tijdje in de buurt en kunnen we 'onze jongen' bij wijze van spreken uitzwaaien. Het wordt het toetje op een bijzonder seizoen. Zowel bij de natuurbrug als het Gebed zonder End is het een kakofonie van bedelende en roepende haviken. Bijna bizar om in een klein stukje bos wel vijf haviken te zien. Volgend jaar begin maart mogen we weer.